

شیرزاد حهسهنه، بو ”رهخنهی چاودیر“:

ئەو گۇتارانەي لە مىزگە و تەكانە و دەردە چن رووی لە جوڭرافىيائى مالە كانە كەتا هەنۇو كە لە سەر رەگە زېرسى و جوداكارى پەروردە كراون، لە سەرسەپاندى فەزلى نىر بە سەرمىدا، لە سەرتىس و فۆبىيائى مى لە نىرو نىر لە مى

دیکتاتوریه، لهولاتی نئمدادو دهنیو هر خانه شوینیکدا که که مترین مومارسهی دهسه لاتی تیدا بیت، هر لهدرگاو اینکوه تا دهگات به سره روکی حیزبو سهندیکاو دزگاو ریخراویکدا هست به نواندنی هیزی و دهسه لاتی دهکهیت، ولات سیخناخه به که سانی (سادو - ماسوشه) که هم لهزدت له و دهگات نازاری که سانی دیکه بدات و هم چاوه ربی دهگات خوی ئازار بچیزیت که زورجاران چیز بهخشنه بیو، دیاره مه بستم له و روچه نه خوش و ماندو ودهی که دهنیو ژیانی سیاسی و کوهه لایه تی و له هر هه ممو بواره کانی کارو پیشه و کارگیریدا به هزارهها له و جوره کاره کته رانه ده زینه و، له (حسار) ئو گمه سته مو خه ساندنه له بروی روحی جسته یه و به سه ره هر هه ممو کچو کوره کانیدا دهسه پیت تا دهگات به پشیلو باقی گیانداره کان و مله کانی ناو تویله و کولانو قهقهه کان، باوک جگه له خوی کس بمنیزه روزانیت. منداله کان دنیا یکی دیکه یان نیه له دره ودهی ئو و حساره، ئوانه شی که سره لده گرن و له حساره که هه لدین، گورگان خورادو ده بن، کچه کان که هه میشه کارگر بن بؤیان نیه خهونی خوشیش ببین، باوکه ئوهنده گومان و مهراقی پیسه که چاودیری خهونه کانیشان دهگات، لیزه دهیه توبه ره بیارمه تی چکلورتین ژنی باوک نه خشی کوشتن داده بزیت، له بروی جسته یه و باوک کوتایی دیت، وهلی روحی زالو میراتی چاندنی ئو و ترسه قووله له روحی کچو کوره کانیدا هرگیز کوتایی نیه، روحی مه زن و پیروزی باوک به هه ممو هیزو دهسه لاتی رهه او پیروز و خواهانه خویه و سیپه ره به سه ره ساره که ده کیشیت، حسار ده میت و مرزه کان و مله کان و ئازاره کان بؤیان ههی ئازار بن، وهلی روحی کویله به نده واری ئو بونه و دهه ئاهه زارو بی ٹاوه زانه مه حاله سه رسه بخوازن، چونکه میزه دیزی دریزی دیزی دیلبوون دهنیو حسارو زیندانه کان و وايان لیده کات له ئازادی بترسن، کوره که که نوبه رهی خانه واده که که تنهها ئو کاته له خهون و پیروزه کی کوشته که په شیمان دهیت و ده زانیت خوشکو براکانی، مله کان و هر هه ممو گیانداره کان به ره و ده میگه دینه وه ناو حسارو خشت به خشت دروستی ده کنه وه. ئوهیان گه رانه وه نیه بؤ پیروزی باوکه کان و دهسه لاتی خواهانه، به لکو ترسی هه مموانه له ئازادی که نازان چی تیدا بکن، ئازادی به تنهها خهیالیک نیه، به لکو جوله و کرده بیکه دهنیو زهه نیکو شوینیکداو له تهک که سانیکی و دک خوت ئازاد، بی دوو دلی دهیتیم ئوهیان ریکو رو راست دو خی نئمیمه دواي راپه رین، دو خی ترس له ئازادی و ئه ستم بیون و مه غالبوونی رزگاری و رماندنی زیندانه کانی ناوه و همان، هه لؤیه کو پلنگیک هه ره بعه ریزه موماره سهی ئازادی ده که ن گه رچی پریش بن له ترس، به لام مروف پیوستی به عقلیکی ئازادو روحیکی ئازاد ههیه تا گمه کانی سه رسه ستي بیات وه، به لام عقلیکی ترسنیکو روحیکی کویله حساره کان و قهقهه کانمان له لاخوشیست دهگات، گه روردان له هر چوار پارچه که، چ بیکه و دوچ هر پارچه و به تنهها، دواي ئازادی و سه رسه خویی بکرداي، نیوئه و دهه لی لی نه ده کوژرا که به دریزایی میزه و دهه خویی جوگله و روباری خویی داوه.

گرفتی گه ره نئمه ئوهیه که دهنیو ماله کانی خواندا و دک باوکو دایک، له ناو مهکته بکاندا و دک ماموقستا، و دک مه لامو شیخ دهنیو مزگه و تو تکیه کاندا، و دک سه رکرده و بکرده دهنیو حیزبه کاندا تا هنونوکه نه مانتوانیو کچو کوره کانمان به عقلیکی ئازادو روحیکی ئازاده په روهه ده بکهین، چ ذورن کارگه کانی به ره مهیانی ملھوپی و ده بنه و ترس و

که چون فریوی شهیتان ئاده مو حه وای له
بە هەشت وەدرنا، ئە مجارەیان
تىكە لە كردنى كچ و كورەكان ئەگەرى
تىكچۈنى مالەكان و لە دەستداتى كچ و
كورەكانمان نزىكتە دەخاتە وە، هەربۇيە
سەير نىيە، زۆرجاران لە ئەدبياتى
ئىسلامىدا، لە سەرەدمى هاتقى ئىنگلىزىو
كردنە وەسى يەكەمین مەكتەبەكان
عىغراق و كوردستان قوتا بخانە وەك (جى
راوگى شەيتان) تەماشا دەكرا. لېرە وە
مۇزگەوت لە سەر ئاستى مىللى گومان
ئە خلاقى وەزارەتى پەروەردە دەكەت كە
يەكەلىكى مەدەننېيە و دەزگايەكى
سۇدىرىنە بۇ پەروەردە فىيرىكى دەن،
گوتارىكە كار لە سەر ئەندەنەي خىزان
دەكەت بە پىكەھاتە هەزار سال تەممەنەي
خۇرى، گوتارى مەلا كان چەند قىسىمەك
ئىننە لەھەوا دا بىز بىت، قىسە و گوتارىكە بۇ
كارىكى دەن و بىپارىدان، ھاوارەكەش بۇ
ھاندانى دايىكان و باوكان بە وەنى نەھىلەن
جوڭرافىيە قوتا بخانە كان دەستكاري
بىكىرىن، چونكە مەترسى فەسا دو شىۋانى
مالەكانى لىدەكە و پەتتە، تا ھەنۇكە و
چەندىن ھەفتە دىكەش ئەمھە والە نابىت
بە مايمەن نۇوسىن و گتفوگۇ راستەقىنە
ئەنئۇ دەھەما كەننالى راگەياندى ئە دوو
زەلھىزىنە كە لە دۇنيادا وا باوه كىشەيەكى
مەم بابەته گەرمەتىن باس و خواس و
يىبەيت و دىالۆگى شارستانى و
ەقلانىانە دادەمە زەرتىت.

بىنەن دەبات بۇ
كۆمەلېتكى ياساو
رىيتساى نۇوسراوو
ئەننۇوسراو بە و نيازەي
سنورىيەك دابنېتى و رىز
بىگىرىتە و بۇ قەدەغە كان و
حەرامەكان كە لە ناۋئاخندا پاشت
ئەستىورە بە بە دەسەلاتىكى رەھا و
بىرۇزى خۇرى كە دەمانباتە وە بۇ ئاسمان و
بواپارىكە ناھىلېتە وە كە دەكىرىت
بەرامبەرەكەي قىسىمەكى دىكەي ھەبىت
لەمەر چەمكى ئە خلاقى كە بۇ ئەم
سەر زەمىنە و بۇ ئەم سەدە بىسەت و يەكە
مانايىكى تازە ھەبىت بىئە وە
قوتا بخانە كان بىن بە تىاترۆخانە يان جى
راوگى شەيتان و مالەكانىش بە سەر
دايىكان و باوكانى رەوشتپارىزدا كاول
بىن.

دیارە ئە مجۇرە ترس و خويندە وانە و
بىرۇبۇچۇنانە بە تەنها له و كۆمەلگا يانى
وەك ئە وەسى ئىتمە كارىگەری بەھىزى
دەبىت كە ژيانى سىاسيامان وەك
ھەنۇوكە ھەزارو بى ئە رىزش و دژ
بەمە عەرەيفەتە كە تىايادا رىزەي
بە خويندەوارى و لەھەمان كاتدا رىزەي
نە خويندەوارى سىاسيانە فەرە
سەرە روھى كە دیارە لە دەخىكى وادا
چەندىفتا و خوتى بىكى لاي خالكى زۆر
گەورترە لە وەسى بىگە پىنە وە سەر ھىزىو
توانى عەقللى و فيكىرىيەكانى خۇيان
بە شىكىرىنە وەسى ھەر بابەت و كىشەيەك
ھەزىيانى رۆژانە خۇياندا.

ئە و نازو ئە و رۆحە نازەننېنى كە
گوتارى مەلا كان ھەلگرىيەتى لەھەيزىو
سەر دەستتەيى سەرچا وادىيەكە وە هان تووە

سازدانی: ئاسو ھاشم

بەشی نۆھە

فوقتو: سودان نه قشبه فدی

شیرزاد حسه‌ن

رایپرینیکی نوع دهیخوازیت. تارمایی و
ترسی باوکنیکی دکتاتوری عرهبی
رهوییه و، به لام تارمایی باوکه
کوردیه کان به روحیکی
خواهانه وه قه لاو قولله و
حه ساری دیکه دروست
دهکنه وه، (باوکه
کوردیه کان چ له ناو
خیزانه کان بوبن و چ
له ناو قوتا خانه کان و چ
له ناو مزگه و تو چ له ناو
خانوچکه کانی حیزب و
سهربازخانه و باقی
خانه کانی دیکه که
ده زگا و مژلگه
په روهرده کردنی کچ و
کوره کانمان بوبن،
همیشه ئیمهيان
بپرسه بکی
خه ساندن و ترساندن و
لیسنه ندانه وهی ویستو
شکومه ندیدا بردووه،
دروشم و بانگه شهی
حیزبه کان به برپا کردنی دیموکراسی و
خؤشكوزه زهانی و به (دوبه کی کردنی
کوردستان) را کیشانی پردو
به رزکردنه وهی باله خانه کان مانای
ثاوده دانی و شارستانی ناگاهیه نیت،

شیززاد حسه‌ن: (حسارو..
گه‌گه کانی باوکم) گوزارشته له ترسی
مه له نهادی، ئۇ ترسه‌ی که له رۆحدا
ئۆگر دەبىت له دواى
بىندەگى سەدەھا سال
بەندەوارى و كۆيلە رمانى ( )
ون و زىز دەستەي: مەتىنى مروققە له كەل
دەلىپەيى كە له كەل
پېيىن رۆزگارىنى
ورو درېزدا مروقق،
مى بېتتەچ نىر،
كە كەل ئەو كۆيلە
ونەنە خويدا رادىت
جۈرىيەك كە له مەتىنى
ازادى دەترسىت.
سەننی ئەم دەقە بهر
رهارپەرنەنە هىچ
قىقىكى دىكەي من
وەندە پەيوەندى
پېتىشىنى ئۇ ترسەي
نهوه نېبۈوه له مەپ
رسى ئازادى و
ۋۆليلە بۇون. لە راستىدا سالانىكى زور
برم لهوه دەكىردهوه دەقىكىن بنووسم
وزارشت بىت له رۆحى چەسەنەدەر و
تەمكارو دۇزمۇنكارانەي باوکە
رەببىيەكان و توركىيەكان و

ستوره به بهده سه لاتیکی ره ها و
بیرزی خوی که ده مان باته وه بخ ناسمان و
بواریک ناهیلیت وه که ده کریت
برام به ره که کی قسیمه کی دیکه ه بیت
مه مر چه مکی ئه خلاقی که بخ ئه م
رسه زه مینه و بخ ئه سه ده بیست و یکه
مانایه کی تازه ه بیت بیئه وه
نوت اباخانه کان بین به تیار و خانه یان جی
راوگه کی شهیتان و ماله کانیش به سه ر
دایکان و باوکانی رو شپتاریزدا کاول
بین.

دیاره ئه مجروره ترس و خویندن وانه و
بیر و بیچونانه بته نهانه له و کومه لگایانه
وه که ئه وهی ئیمه کاریگه ری به هیزی
ده بیت که ژیانی سیاسی مان وه ک
نه نووکه هه ژارو بی ئه رزش و دژ
یه هه عریفه ته که تیایدا ریزه هی
نه خویند و هواری و له همان کاتدا ریزه هی
نه خویند و هواری سیاسی مان فره
سه ره وهی که دیاره له ده خیکی وادا
چه ندفه تواو خوبه یه ک لای خه لکی زور
گه و رتره له وهی بگه پینه و سه ر هیزو
نوانا عهقلی و فیکری بکانی خویان
به شیکردن وهی هر بابت و کیشه یک
هزیانی رو ژانه خویاندا.

ئه و نازو ئه و روحه نازه نینه که
گوتاری مه لاکان هه لگریبه تی له هیزو
سه ره دسته بی سه رچاوه دهی که وه هات ووه